

OBSAH

Předmluva	7	Metody hodnocení a měření povrchu (mikrogeometrie)	57
Kapitola 1		Dílenské a automatické měřicí metody	59
Vyměnitelnost a měření ve stavbě strojů	9	Kontrolní přípravky	59
Hlavní pojmy a definice vyměnitelnosti	9	Automaty	62
Rozměrové řetězce	11	Jednotnost měř ve stavbě strojů	65
Základní výrazy, definice a označování	11	Podnikový kontrolní plán	65
Základní zákonitosti a závislosti	15	Kapitola 2	
Metody řešení rozměrových řetězců	18	Licování	67
Postup výpočtu jmenovitých hodnot a tole- rancí členů rozměrových řetězců	21	Normální průměry	67
Metoda úplné vyměnitelnosti	21	Použití vyvolených čísel	68
Metoda neúplné (omezené) vyměnitelnosti	21	Licování	69
Metoda skupinové vyměnitelnosti	22	Základní pojmy licování	70
Metoda přízpůsobení	22	Vůle a přesah	70
Metoda seřízení	22	Uložení	71
Zvláštnosti sestavování schemat rozměro- vých řetězců a výpočtu hodnot toleran- cí úchylek ploch a jejich os od žá- dané polohy	24	Licovací soustavy	71
Zvláštnosti sestavování schemat a výpočtu tolerancí úchylek ploch součástí od po- žadovaných geometrických tvarů	25	Nulová čára	71
Postup výpočtu jmenovitých rozměrů, souřadnic středů a velikostí polí roz- ptylu (chyb) závěrného členu	25	Porovnání soustav jednotné díry a jednot- ného hřídele — výhody a nevýhody	71
Postup výpočtu pravděpodobného pro- centa rizika, t. j. překročení stanove- ných hodnot tolerancí závěrného členu	26	Praktické srovnání soustav jednotného hřídele a jednotné díry	72
Dva zásadní směry k dosažení přesnosti strojů	26	Toleranční soustava ISA	72
Základy technických měření ve stavbě strojů	26	Základní metrické míry a teplota	72
Základní pojmy a definice	26	Rozdělení a rozsah průměrů	73
Druhy a normy přesnosti měřidel	28	Stupně licování (základní tolerance)	73
Koncové měřky na měření délky	28	Označování hřídelů a děr	74
Plochá ocelová měřítka	29	Přehled uložení	74
Délková měřidla s nomiemi	31	Uložení hybná (volná)	74
Mikrometrická měřidla	32	Uložení přechodná	79
Měřicí přístroje mechanické	33	Uložení nehybná	81
Přístroje s ozubovými převody	34	Pokyny pro volbu uložení a volbu tolerance	84
Přístroje s ozubovými smíšenými	35	Počtení úkony s tolerancemi	85
Pákové mikrometrické přístroje	37	Pravděpodobnost vůlí a přesahů	86
Pružinové přístroje	37	Příklady použití jednotlivých uložení	87
Měřicí stroje	37	Příklady pro volbu uložení v přesných a středních stupních licování	87
Projekční měřicí přístroje	39	Uložení točná	87
Měřicí mikroskopy	41	Uložení smyková	87
Interferometry	41	Uložení posuvná	88
Absolutní interferenční metoda	42	Uložení shodná	88
Technická interferenční metoda měření středního rozměru koncových měrek	42	Uložení narážená	88
Pákové optické přístroje	43	Uložení nehybná (pevná)	88
Pružinové optické přístroje	44	Uložení lisovaná	88
Pneumatické přístroje	44	Příklady pro volbu uložení v hrubém stupni licování	89
Elektrické přístroje	46	Licování podle sovětské soustavy OST	89
Prostředky a metody měření rovinnosti a přímkovosti	48	Kalibry	90
Úchylky od správného geometrického tvar- u a od správné polohy ploch	50	Druhy měřidel	90
Úchylky od správného geometrického tvaru (makrogeometrie ploch)	50	Porovnávací kalibry	91
Úchylky ploch od správné vzájemné po- lohy	52	Konstrukce mezních kalibrů	96
Drsnost povrchu	53	Normální kalibry	96
Porovnání se sovětskými normami	56	Kuzelové kalibry	98
		Kapitola 3	
		Hřídele a nápravy	100
		Přímé hřídele a nápravy	100
		Materiály náprav a hřídelů	100
		Konstrukce hřídelů	100
		Výpočet hřídelů a náprav	101
		Předběžný výpočet hřídele podle defor- mací se zřetelem na úhel zkroutení	101
		Předběžný výpočet hřídele podle dovolen- ých napětí	102
		Stanovení míry bezpečnosti hřídele	102

Údaje potřebné k výpočtu k_G a k_E . . .	104	Konstrukce ložisek	160
Obvodová drážka	104	Konstrukce součástí ložisek	163
Klinová drážka	105	Provozní činitelé	165
Drážkové hřídele	105	Hlavní příčiny poruch ložisek	167
Nalisované součásti	105	Ložiskové kovy	167
Míra bezpečnosti	106	Nekovová ložiska a jejich použití	169
Vliv povrchového zpevnění na trvanlivost hřídelů	106	Valivá ložiska	171
Výpočet hřídelů na tuhost	109	Vnitřní vřete a hospodárné uložení vali- vých ložisek	172
Výpočet ohybových deformací hřídele	109	Radiální ložiska	174
Transmisní hřídele	112	Radiálně-axiální ložiska	174
Klikové hřídele	113	Axiální ložiska	175
Materiály pro klikové hřídele	113	Volba ložisek	178
Výpočet pevnosti klikových hřídelů	115	Zvláštní případy volby valivých ložisek	179
Výpočet na únavu	118	Volba ložiska pro větší počet otáček než maximální (katalogový)	189
Spojky	124	Technické údaje hlavních druhů normali- sovaných ložisek	181
Pevné spojky	125	Konstrukční požadavky na montáž, de- montáž a seřízení valivých ložisek	181
Pružné a tlumicí spojky	130	Volba maziva pro valivá ložiska	183
Pohyblivé spojky	130	Těsnění ložiskových konstrukčních skupin	184
Výsuvné spojky	133	Navrhování ložiskových konstrukčních skupin	184
Výpočet ovládacích ústrojí	146	Volba druhu a třídy přesnosti ložiska	185
Samočinné (automatické) spojky	147	Montážní požadavky na součásti s ložisky	191
Volnoběhy	148	Typické součásti s valivými ložisky	192
Odstředivé spojky	148	Soubor ČSN norem pro valivá ložiska	194
Bezpečnostní spojky	149	Seznam tabulek	196
Kluzná ložiska	152		
Výpočet kluzných ložisek	152		
Postup při výpočtu opěrného ložiska	156		
Přibližný výpočet dynamicky zatížených kluzných ložisek	158		